

6. Про роботу готелів в Україні на кінець 2009 року на офіційному сайті Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Про систему оподаткування туристських фірм в Україні на офіційному сайті Державної служби курортів та туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.

В.О. Козуб, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.М. Бондаренко, канд. екон. наук, доц. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У сучасних умовах господарювання помітно простежується залежність економічного розвитку держави від ступеня і масштабу використання інновацій. Завдяки глобалізації, появі нових технологій, методів управління, розширенню асортименту готельних послуг зростає необхідність у залученні іноземних та вітчизняних інвестицій у готельний бізнес. Інноваційна діяльність закладів готельного господарства нерозривно пов'язана з інвестиційним розвитком, тобто відбувається безперервне формування та використання інвестиційних ресурсів для досягнення підприємствами оперативних і стратегічних цілей їх економічної діяльності. Розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності готельних підприємств сприятиме зміцненню економіки України, зростанню її авторитету на світовому ринку туристичних послуг, зростанню добробуту громадян, збереженню історико-культурного спадку, підйому духовного потенціалу суспільства.

Аналіз світового досвіду інвестування інноваційної діяльності свідчить, що основна частина інновацій створюється в підприємницьких секторах різних країнах світу, для яких властиве часте оновлення технологічних інновацій (мікро- і наноелектроніка, генна інженерія, біотехнології, інформаційні технології тощо). У цих сферах активно здійснюється організація, фінансування і комерціалізація досліджень фундаментального і прикладного характеру, проводиться розробка великих проектів, що інтегрують результати інноваційного пошуку малих наукомістких компаній, глобальне сканування нових ідей і ринків, організація виробничого процесу в [1, с. 122].

Сьогодні в Україні індустрія гостинності розвинена не належним чином. Рівень обслуговування туристів на підприємствах готельного господарства не відповідає світовому рівню, тому вони потребують значного оновлення надаваних послуг. Вирішальну роль у забезпеченні

ефективної діяльності готельного підприємства відіграють інновації. В умовах підвищеного попиту на послуги розміщення для різних категорій туристів зростає потреба в дослідженні організації інноваційних процесів на самому підприємстві, а також впровадженні інвестиційних проектів у готелях різної категорії, формування й використання інвестиційних ресурсів.

В умовах глобалізації дослідження інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства в Україні дозволяє виділити як чинники, що перешкоджають їх функціонуванню, так і заходи, необхідні для забезпечення ефективного розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності закладів розміщення (табл.).

Таблиця

Заходи для покращення інноваційно-інвестиційної діяльності закладів готельного господарства України

Фактори, що перешкоджають розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства	Заходи, що забезпечать ефективний розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства
1	2
Відсутність досліджень інноваційного розвитку готельних підприємств, недостатнє вивчення процесів інвестування інновацій у системі засобів розміщення	Розвиток наукових досліджень у напрямку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства
Облік інновацій на підприємствах готельного господарства відсутній	Включення закладів розміщення до переліку підприємств, які мають звітувати про стан інноваційної діяльності
Мінливість нормативно-правової бази у сфері інвестування, недосконала система оподаткування для інвесторів в Україні	Надання готельним інноваціям офіційного існування та, як наслідок, визнання їх суспільством
Нестабільність економічної та політичної ситуації в країні	Сприяння суб'єктам інвестиційної діяльності, створення сприятливих умов залучення капіталу

Продовження табл.

1	2
Несприятливий інвестиційний клімат	Формування сприятливого іміджу регіонів у сфері надання готельних послуг
Відсутність державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств готельного господарства, скасування Концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року	Обрання курсу на всебічну стабілізацію та відновлення готельної бази країни завдяки впровадженню спеціальної державної цільової програми розвитку засобів розміщення та здійснення контролю за її виконанням
Несприятливий імідж у сфері надання рекреаційно-туристичних послуг, що створився через надання неякісних послуг, які не відповідають європейським стандартам та не забезпечують захист і безпеку туристів	Усунення недоліків у сфері надання готельних послуг, підвищення кваліфікації персоналу, модернізація матеріально-технічної бази закладів

Учені, які досліджують проблему інновацій у сфері гостинності, зазначають, що інновації у сфері послуг можуть бути визначені як нові концепції сервісу, нові канали зв'язку з клієнтами, нові системи розподілу і технологічні рішення, які найчастіше спільно змінюють пропозицію послуг на ринку, оновлюють функції фірми і вимагають структурно нових організаційних, технологічних і людських можливостей [2]. В індустрії гостинності інновації важливо розглядати ширше, ніж суто технологічні нововведення, і враховувати, що вони можуть виявлятися насамперед як комплекс взаємозв'язків між складовими елементами туристичної системи (готельні підприємства, підприємства ресторанного господарства, заклади розваг, транспортне обслуговування та інформація) [3, с. 312].

Отже, основними етапами розвитку інноваційних процесів у сфері готельного господарства пропонуємо вважати такі: поліпшення підготовки співробітників готельних підприємств (за допомогою навчання на підприємстві, наймання персоналу, освоєння «неявних знань» і неформального навчання у процесі роботи); розширення пропозиції додаткових послуг; застосування нових маркетингових методів у просуванні готельного продукту; використання нових інноваційних форм

організації роботи готельного підприємства (знаходити можливості комерціалізації результатів фундаментальних і стратегічних досліджень, використовувати власний потенціал у галузі дизайну та розробок); створення сприятливих умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у галузь готельного господарства; упровадження передових методів управління і міжнародної практики ведення бізнесу на підприємствах готельного господарства.

Таким чином, сучасна готельна індустрія – це галузь із високим рівнем конкуренції на ринку готельних послуг, у зв'язку з чим керівництво готелів змушене шукати нові методи і засоби виробництва послуг завдяки впровадженню інновацій та створювати таку стратегію діяльності, яка б допомогла залучити та утримати клієнта.

Список джерел інформації

1. Іжевський В. В. Економічна суть інновації та інноваційної діяльності підприємств / В. В. Іжевський // Науковий вісник. Нац. лісотех. ун-ту України. – 2010. – № 20.3. – С. 121–127.

2. Михайліченко Г. І. Інноваційний розвиток туризму : монографія / Г. І. Михайліченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 608 с.

3. Стратегічний розвиток туристичного бізнесу: монографія / [Т. І. Ткаченко, С. В. Мельниченко, М. Г. Бойко та ін.]; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 596 с.

Т.Б. Кушнір, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СПОЖИВЧОГО РИНКУ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Тривалий процес дестабілізації економіки і несприятливий підприємницький клімат обумовлюють і ускладнюють умови розвитку споживчого ринку. Трагічні події останнього року кардинальним чином вплинули на споживчий ринок, витягуючи на поверхню всі перекоси, які таїлися у його глибині. Позитивний ззовні, зі зростаючими показниками кількісних обсягів товарообороту, рівня насиченості товарами, посиленням конкуренції серед торговельних посередників та поліпшенням рівня обслуговування споживачів, внутрішньо споживчий ринок потерпає низку порушень та недоліків. До останніх відносять наявність: правових прогалин розвитку торговельної інфраструктури, неорганізованої (стихійної) торгівлі, територіальних диспропорцій поміж містом та селом, центрами по відношенню до регіонів, грошовими доходами і споживчими витратами